

Wybrane rodzaje organizacji terrorystycznych oraz ich obszary działań w latach 2000–2013

Terroryzm to jedno z największych zagrożeń współczesnego świata. Nie jednemu z rządzących potężnymi krajami spędza sen z powiek. Terroryzm jako walka polityczna wymusza na rządzących konkretne postępowania, a z drugiej zaś strony wywiera ogromny wpływ na ludzi. Jest zjawiskiem będącym inspiracją wielu pisarzy oraz reżyserów, którzy tworzą niesamowite filmy akcji z imponującymi efektami specjalnymi. Jest on wszędzie obecny, a jego siła wręcz nie do opisania. Nie tak dawno, zjawisko terroryzmu było sporadyczne, zupełnie obce dla Europejczyków. Nowy Jork 2001, Madryt 2004 i Londyn 2005 na zawsze pozostaną w naszej pamięci. Obecność ataków terrorystycznych nie może być przez nikogo lekceważona ponieważ atak na Nowy Jork i dwie wieże World Trade Center uświadamiają nas jaki terroryzm może być nieprzewidywalny. Wiele osób natychmiast straciło życie. Próbowano uciekać w panice, a nawet skakać z wysokich pięter. Łącznie ustalono że śmierć poniosło 2973 osoby w tym sześciu Polaków.

Zjawisko terroryzmu jest ogólnie znane, wiemy, co to jest i czym się przejawia, ale jego zdefiniowanie dostarcza wielu osobom nie lada trudności. Kłopot z tym mają nawet znawcy tego zagadnienia, o czym świadczyć może ponad 200 różnych definicja terroryzmu. Wiele z nich ma charakter oficjalny, ponieważ zostały one sformułowane przez ONZ. Terroryzm zmienia się. Niestety ulega rozwojowi i występuje na coraz większej przestrzeni.

Moja praca licencjacka nosi tytuł „Wybrane rodzaje organizacji terrorystycznych oraz ich obszary działań w latach 2000–2013”. Została ona poświęcona przedstawieniu zjawiska terroryzmu islamskiego, występującego na całym świecie w XXI wieku. Wiek ten jest okrzyknięty wiekiem terroryzmu islamskiego. Moim celem jest przedstawienie w niej historii terroryzmu, scharakteryzowanie organizacji terrorystycznych, konkretnych zamachów oraz sposobu walki z tym zjawiskiem. Uważam, że terroryzm jest jednym z największych zagrożeń światowych, a dokładne zrozumienie tego zjawiska pozwoli na stworzenie skutecznych metod jego zapobiegania. Podzieliłam swoją pracę na cztery części. W pierwszej z nich przedstawiona została charakterystyka terroryzmu gdzie opisałam w niej definicję oraz historię. W drugiej można znaleźć wybrane rodzaje organizacji terrorystycznych takich jak Al-kaida, Hamas czy Al-fatah. Skupiłam się na nich ponieważ uważam, że te organizacje są najgroźniejsze ze wszystkich organizacji islamskich. W trzeciej części opisałam najbardziej niebezpieczne ataki terrorystyczne. Ataki na World Trade Center, pociąg w Madrycie oraz Londyńskie metro były atakami, które najbardziej poruszyły świat. W czwartej i ostatniej części została opisana walka z terroryzmem w Polsce oraz innych krajach Unii Europejskiej. Generalnie można powiedzieć, że napisana przeze mnie praca dostarcza wiedzy na temat terroryzmu i walki z nim.

Celem pracy było ukazanie zjawiska terroryzmu. Starłam się, aby jak najdokładniej opisać jego historię i ogólną definicję. Do dokładnej analizy tego zjawiska użyłam opisu trzech grup terrorystycznych oraz najbrutalniejszych zamachów w latach 2000–2013. W swojej pracy opisałam tylko islamskie organizacje terrorystyczne. Wynika to z tego, że podczas przeszukiwania źródeł informacji na temat ataków terrorystycznych w wybranych przeze mnie latach nigdzie nie było mowy o innych organizacjach takich jak IRA, Tamilskie Tygrysy czy Armia Wyzwolenia Kosowa. Organizacje o których nigdzie nie wspomiano w XXI wieku nie były zaliczane jako terroryzm fundamentalistów religijnych lecz jako terroryzm narodowo separatystyczny. Dążyły one do uzyskania

odrębności politycznej, etnicznej i religijnej. Zakończyły one swoje działania przed rokiem 2000. Gdy zaczęło się drugie tysiąclecie islamskie organizacje terrorystyczne zaczęły dawać się we znaki całemu światu. Ataki przeprowadzone przez grupy fundamentalistów islamskich zaczęły spełniać warunki, dzięki którym można było uznać je za akt terroryzmu międzynarodowego. Jest on obecnie najpowszechniejszym odłamem światowego terroryzmu i stanowi on największe zagrożenie dla świata. W mojej pracy dla przykładu posłużyłam się takimi grupami jak Al-Kaida, Hamas i Al-Fatah. Te organizacje należą do międzynarodowego Dżihadu, który jest luźną siecią niezależnych grup, z których każda zajmuje się inną działalnością. Te zgrupowania wybrały działalność terrorystyczną. Wojna z terroryzmem zaczęła się wraz z atakiem na Stany Zjednoczone. 11 września 2001 roku islamscy terroryści którzy należeli do Al-Kaidy zaatakowali World Trade Center. Liczba mężczyzn przeszkolonych w obozach al-Kaidy mieści się między 20 a 70 tysiącami. Mieszkają oni w różnych państwach na całej kuli ziemskiej, gdzie żyją nie odróżniając się niczym od innych ludzi i tylko czekają na rozkaz. Ponieważ mało wiadomo o zróżnicowanej strukturze międzynarodowej Al-Kaidy, odnalezienie i zidentyfikowanie tych terrorystów jest procesem czasochłonnym. Znacznie więcej wiadomo o ich przywódcach. Późniejsze ataki, które nastąpiły na pociąg w Madrycie czy Londyńskie metro również były zorganizowane przez Al-Kaidę. Dwa i pół roku po amerykańskiej inwazji na Irak, w której Amerykanów wspierały także państwa unii europejskiej Osama bin Laden zaczął straszyć atakami na wybrane cele w Europie Zachodniej. Groźby te pojawiły się 18 października 2003 r. Oskarżając USA o realizację imperialnych interesów na Bliskim Wschodzie, przejawiającą się w agresji na Irak i okupacji ziemi muzułmańskich ostrzegł wszystkich sojuszników tego kraju, w tym szczególnie: Wielką Brytanię, Hiszpanię, Australię, Polskę, Japonię i Włochy, że jeśli nie

wycofają swoich wojsk, to zostaną przeciwko nim podjęte właściwe kroki odwetowe¹.

W grudniu 2003 r. pojawił się dokument adresowany do dżihadystów na całym świecie, napisany przez przewodce Al-Kaidy na Półwyspie Arabskim. Wezwano w nim do przeprowadzenia ataków terrorystycznych w Hiszpanii zaraz przed wyborami parlamentarnymi. Z tym dokumentem zapoznali się przede wszystkim późniejsi zamachowcy. Przygotowania do zamachów były już w tym czasie bardzo zaawansowane. Kilka miesięcy później groźby bin Ladena zostały zrealizowane. 11 marca 2004 r. w godzinach między 7:37 a 7:42 czasu miejscowego przy użyciu zdalnie sterowanego detonatora uruchomianego za pomocą telefonu komórkowego nastąpiła seria zamachów na pociągi w Madrycie. Bomby znajdowały się na stacjach: Atocha, El Pozo del Tio i Santa Eugenia. W czterech podmiejskich pociągach użyto trzynastu bomb z czego dziesięć eksplodowało a 3 zdetonowała policja. Bomby były ukryte w plecakach. Zamachy zostały przeprowadzone wcześniej rano. Zaatakowano ludność cywilną z okolic podmiejskich, która dojeżdżała pociągami do pracy, na uczelnie, do szkół. Atak został uznany za najkrwawszy zamach terrorystyczny w Europie od czasów zamachu z Lockerbie. Zginęło w nich 191 osób w tym czworo Polaków, a 1858 zostało rannych. Skutki ataku przypominały widok zniszczeń wojennych. Na torach leżały porozrzucone ciała, ranni ociekający krwią w szczątkach ubrań, mnóstwo ratowników, którzy za wszelką cenę próbują uwolnić żyjących jeszcze pasażerów uwięzionych w szczątkach wagonów. Wszędzie panowało przerażenie, strach i panika. Opisując wybrane ataki terrorystyczne chciałam pokazać, że terroryzm nie jest obcym dla nas zjawiskiem. Nie można go lekceważyć, ani nawet uważać, że nic złego nie może nas spotkać. W Polsce aż 28% ludzi uważa że ataki terrorystyczne są wyolbrzymione, a 24% obywateli naszego kraju uważa że takie zagrożenie nie istnieje. Jednak atak może nastąpić w najmniej oczekiwanym momencie i przynieść

¹ [Http://dzhadyzm.blox.pl/2010/12/Madryt-11-marca-2004-r.html](http://dzhadyzm.blox.pl/2010/12/Madryt-11-marca-2004-r.html) Data: 05.03.2014.

państwu oraz jego obywatelom katastroficzne skutki. Tysiące ludzi poniosło śmierć, a jeszcze więcej zostało rannych. W samych opisanych przeze mnie atakach zginęło 3216 osób. Niestety bardzo ciężko jest walczyć z terroryzmem. Obowiązek walki z terroryzmem spoczywa na państwach, organizacjach i instytucjach międzynarodowych. Skuteczność walki ze zjawiskiem terroryzmu zależy w dużej mierze od współpracy między rządami państw, które na co dzień doświadczyły jego istnienia.

W Wielkiej Brytanii, rok po ataku na World Trade Center rząd brytyjski wydał raport o postępach w walce z terroryzmem. Znajdowały się w nim cele i zadania, które będą wykonane w przyszłości, uwzględniając szczegółowo następujące zagadnienia:

- ukrócenie powiązań Al-Qaidy z pozostałościami obalonego reżimu Talików;
- stabilizacja sytuacji w Afganistanie;
- przeciwdziałanie zagrożeniu terrorystycznemu na terytorium Wielkiej Brytanii;
- współpraca sił wywiadowczych, policyjnych i wojskowych;
- wzmocnienie współpracy międzynarodowej w zwalczaniu terroryzmu w wymiarze bilateralnym i wielostronnym (ONZ, UE, G8, NATO);
- odcinanie grup terrorystycznych od źródeł finansowania i od dostępu do broni masowego rażenia;
- pozyskiwanie do współpracy państw podejrzewanych o sponsorowanie działalności terrorystycznej;
- zapobieganie konfliktom, między innymi na drodze wzmożonego dialogu międzykulturowego.

W raporcie zostało wyraźnie podkreślone, że walka z terroryzmem jest ciągła i będzie wymagała dalszych nakładów. Brytyjczycy zaznaczają, że do ostatecznego zwalczania terroryzmu konieczne będzie rozwiązanie problemów w państwie. Polityka zwalczania terroryzmu została w Wielkiej Brytanii zintegrowana ze zobowiązaniami wynikającymi z sojuszu strategicznego ze Sta-

nami Zjednoczonymi². Wynika to przede wszystkim z aktywnej roli Wielkiej Brytanii w strukturach NATO. Wielka Brytania przyczyniła się do operacji militarnej w Afganistanie zainicjowanej przez Stany Zjednoczone. Kraj ten przyłączył się również do międzynarodowej akcji zmierzającej do przeciwdziałania handlowi narkotykami z Afganistanu. Uczestniczy w programach niosących pomoc humanitarną dla ludności zamieszkującej Afganistan. Wielka Brytania angażuje się również w próby rozwiązania konfliktów na Bliskim Wschodzie, na pograniczu indyjsko-pakistańskim oraz w dotkniętych konfliktami etnicznymi krajach afrykańskich.

We Francji obowiązuje zasada zwalczania terroryzmu w drodze mobilizacji wszystkich sił tego kraju. Maksymalnie angażują wszystkie jednostki, których zakres zadań może mieć zastosowanie w tym obszarze. Dzięki temu działania instytucji rządowych i samorządowych charakteryzują się niezwykle intensywnością i stopniem złożoności pod względem przeciwdziałania terroryzmowi. We Francji terroryzm jest interpretowany jako „kombinacja przestępstwa z indywidualnym lub kolektywnym działaniem, którego celem jest zakłócenie porządku publicznego poprzez stosowanie zastraszenia lub terror”. Jeśli udowodni się w tym kraju osobie łamiącej prawo, że stosowała ona akcent terrorystyczny, automatycznie kara zostaje zaostrzona do dożywotniego więzienia włącznie. Ponadto, w Kodeksie Karnym Republiki Francuskiej są uwzględnione trzy bardzo istotne aspekty pomagające zwalczyć terroryzm jeszcze we wczesnej fazie rozwoju. Są to:

- kategorie przestępstw, których ściganie i likwidacja powoduje destrukcję siatek materialnego i osobowego wsparcia terrorystycznego i tym samym zapobiega atakom jeszcze w fazie ich przygotowania;
- szczególne przepisy proceduralne przy rozpatrywaniu przestępstw o podstawie terrorystycznej, umożliwiające:

² <https://www.pism.pl/index/?id=82f2b308c3b01637c607ce05f52a2fed>
Data: 11.05.2014 r.

- zatrzymywanie podejrzanych na 96 godzin, które mogą być przedłużane do 6 dni pod warunkiem bezpośrednich zagrożeń atakiem,
- zatrzymany ma prawo do kontaktu z obrońcą dopiero po 72 godzinach,
- rozszerzenie uprawnień z zakresu technik specjalnych podczas nadzoru operacyjnego,
- stosowanie instytucji anonimowego świadka oraz anonimowej osoby prowadzącej sprawę;
- odpowiednio wyspecjalizowane sądy do rozpatrywania przestępstw o charakterze terrorystycznym.

Głównym narzędziem we Francji w zakresie zwalczania terroryzmu, są plany reagowania kryzysowego określane mianem PIRATE. Używa się ich w sytuacjach wystąpienia konkretnych zagrożeń lub wystąpienia określonego ataku terrorystycznego. Powszczególne plany odnoszą się do:

- PIRATOX – zagrożeń chemicznych;
- BIOTOX – zagrożeń biologicznych;
- PIRATOME – zagrożeń nuklearnych i radiologicznych;
- PIRANET – zagrożeń informatycznych i ataku na obszary szczególne;
- PIRATAIR – INTRUSAIR– zagrożeń środkami powietrznymi;
- PIRATE – MER– zagrożeń terroryzmem morskim;
- PIRATE – EXT – zagrożeń interesów lub obywateli francuskich poza granicami kraju;
- VIGPIRATE – rozpoczęcia działań prewencyjnych i zwalczania terroryzmu.

Plany te określają sposób zarządzania kryzysowego oraz postępowanie służb cywilnych i formacji uzbrojonych. Są one na bieżąco aktualizowane i stosowane do wybranego rodzaju ataku terrorystycznego.

Polska aktywnie uczestniczy w działaniach przeciwko terroryzmowi prowadzonych przez ONZ. W raporcie Rządu Republiki Polskiej z 5 listopada 2001 Komitetowy Antyterrorystycznym przedstawiono między innymi w jaki sposób Polska wypełnia postanowienia rezolucji 1373 z roku 2001, dotyczącej zwalczania terroryzmu³.

Polska jest również aktywnym uczestnikiem globalnej koalicji antyterrorystycznej na szczeblu politycznym jak i również militarnym. Przykładem tego może być zorganizowana w listopadzie w 2001 r. w Warszawie Międzynarodowa Konferencja w Sprawie Zwalczania Terroryzmu. W Polsce przepisy dotyczące terroryzmu znajdują się w kodeksie karnym oraz w konwencjach międzynarodowych. W kodeksie karnym przepisy na temat terroryzmu znajdują się w rozdziale XXXII „Przestępstwa przeciw porządkowi publicznemu” oraz w rozdziale XX „Przestępstwa przeciw bezpieczeństwu powszechnemu”. Jednak pojęcie terroryzmu w naszym prawie karnym nie jest jednoznacznie zdefiniowane. W Polsce, jak w każdym kraju, zapanowała psychoza strachu, którą podsycali media. Zaraz po zamachach w USA, a dokładnie tego samego dnia w naszym kraju został wzmocniony system obrony powietrznej. Pod każdą ambasadą w Warszawie ustawiono najlepszych antyterrorystów. W jednostce specjalnej GROM ogłoszono alarm. Zaczęto przeprowadzać wyjątkowo dokładne kontrole pasażerów i bagażu na lotniskach, a służby specjalne nasiliły swą aktywność poszukując ewentualnych zagrożeń. W celu jak najlepszego zabezpieczenia kraju na wypadek ataku terrorystycznego, obecny wtedy premier Jerzy Buzek zwołał natychmiastową naradę z udziałem funkcjonariuszy państwa odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, ministrów obrony i spraw wewnętrznych, szefów służb specjalnych, dowódców wojskowych, przedstawicieli straży pożarnej i straży granicznej. Udział w naradzie brał również prezydent Kwaśniewski. Podczas narady premier powiedział „Wiemy, że każdemu zagraża plaga, której na imię terroryzm. Dzisiaj każdy

³ [Http://www.unic.un.org.pl/terroryzm/polska.php](http://www.unic.un.org.pl/terroryzm/polska.php) Data: 03.05.2014 r., g. 15.00.

może stać się ofiarą takich zamachów”⁴. Tego samego dnia prezydent RP zaapelował, aby Polacy oddawali krew dla Amerykanów, jednocześnie zapewniając, że obywatele naszego kraju mogą być spokojni ponieważ zastosowano wszystkie środki gwarantujące krajowi bezpieczeństwo. Przez cały czas była utrzymywana łączność z kwaterą NATO w Brukseli. Wszystkim służbom mundurowym nakazano przygotowanie do stanu najwyższej gotowości. Terrorysty udowodnili, że mogą uderzyć w dowolnym miejscu na świecie. Żaden kraj nie może czuć się bezpiecznie. Nie prawdą jest, że ofiarami zamachów mogą być tylko wielkie mocarstwa. Terroryzm ma na celu zastraszenie, więc dla przykładu kolejną ofiarą mogło stać się małe państwo takie jak np. Polska. Wszelkie zabezpieczenia i przejawy przezorności mają więc sens. Największe poczucie zagrożenia namnażają media poprzez plotkę i sensację, lecz to nigdy nie powinno być lekceważone. Jesienią 2001 roku w największych miastach Polski plotki uaktywniły grupy antyterrorystyczne, które poszukiwały rzekomo podłożonych bomb w różnych instytucjach. Strach pogłębiał również fakt związany z komunikacją lotniczą między Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki. Samoloty, które znajdowały się na trasie do Nowego Jorku i Chicago musiały zawrócić. LOT odwołał swoje kursy do USA, Kanady i Izraela na czas nieokreślony. W Warszawie postanowiono wzmocnić ochronę ambasady amerykańskiej. Przed bramą i wzdłuż placówki warszawiacy tego dnia, i przez całą noc zapalali znicze aby uczcić pamięć zmarłych. Było ich tysiące. Od następnego dnia głównym tematem rozmów było to czy Polska jest zagrożona i czy jest gotowa na odparcie zamachu terrorystów. Wnioski wyciągnięte przez polskich specjalistów były bardzo pesymistyczne. Wynika z nich, że Polska nie ma żadnej koncepcji ani odpowiednich środków na zwalczanie terroryzmu. Polskie jednostki antyterrorystyczne prezentują wysokie umiejętności, potrafią unieszkodliwić najgroźniejszego przeciwnika, ale tylko podczas ćwiczeń, ponieważ nie miały one możliwości sprawdzić się w wa-

⁴ M. Borucki, *Terroryzm – zło naszych czasów*, s. 132.

runkach zaskoczenia. W naszym Sejmie, z rzadko spotykaną powagą, posłowie wyrazili pogląd, że atak na Stany Zjednoczone jest zbrodnią przeciwko ludzkości. „Atak na Stany Zjednoczone – czytamy w oświadczeniu – to agresja wymierzona także we wszystkie państwa, którym bliskie są wartości wolności i demokracji”⁵. Sejm Polski zapewnił NATO o gotowości do wypełnienia zobowiązań wynikających z artykułu 5 traktatu waszyngtońskiego. W Polsce Kodeksie karnym wykryto niedoskonałości. Artykuł na temat polskiego prawa przeciwko terroryzmowi można przeczytać na rysunku numer 8. Okazało się, że według Kodeksu zamach na koszary lub lotnisko nie jest zbrodnią przeciwko bezpieczeństwu państwa i obywateli, a jedynie występkiem. Wiadomo, że terroryści różnych ugrupowań przygotowują się do swoich akcji w innych krajach. Zamachowcy samobójcy, którzy porwali amerykańskie samoloty 11 września przygotowywali się do zamachu między innymi w Hamburgu. Gdyby złapano terrorystów-cudzoziemców, którzy w naszym kraju przygotowywali by atak na inne państwo, nie ma możliwości postawienia ich przed sądem, bo takie jest prawo. Jeśli związek przestępczy ma na celu popełnienie przestępstwa poza granicami Polski, nie ma podstaw prawnych do ścigania takich terrorystów⁶. Ochrona podstawowych obiektów znaczących dla życia obywateli budzi zastrzeżenia. Ujęcia wody, mosty, tamy, dworce, szpitale i lotniska mogą stać się bardzo łatwym celem dla terrorystów. Nie są one dostatecznie chronione. Po zamachach na Stany Zjednoczone Ameryki wprowadzono organizowane zabezpieczenia, ale wciąż brakuje nam skutecznego systemu ochronnego przed atakami. Polskie służby medyczne nie są odpowiednio przygotowane na ataki biologiczne.

Kiedy rozpoczęły się naloty na miejsca pobytów talibów w Afganistanie. Polskie władze zdecydowanie poparły USA wyrażając gotowość pomocy w razie nastania wojny, zaczęto obawiać się ataków terrorystycznych na nasz kraj, co było bardzo prawdopodobne. Na rysunku numer 9 można zauważyć co sądziło o tym

⁵ M. Borucki, *Terroryzm...*, s. 134.

⁶ M. Borucki, *Terroryzm...*, s. 134.

polskie społeczeństwo. W Ameryce zaczęto rozdmuchiwać sprawę bioterroryzmu, polegającym na wysyłaniu pocztą zarazków wąglika. Polscy dowcipnicy naśladowując to zaczęli robić sobie głupie żarty wysyłając do ludzi koperty z mąką. Ostatecznie ustalono, że to nie wąglik, ale nasze służby straciły mnóstwo czasu i pieniędzy na sprawdzanie zawartości kopert, a adresaci najedli się nie małego strachu. Na temat tych żartów, zaczęły się liczne konwersacje prawników, którzy zakwalifikowali je do terroryzmu, więc sprawcy winni być karani jako terroryści. Najbardziej chronionym miastem w Polsce była oczywiście Warszawa. Warszawę chroniły najlepsze armie, a nawet myśliwce. Wokół miasta zostały rozstawione ręczne wyrzutnie i rakiety przeciwlotnicze. Najważniejszym systemem obronnym stała się sieć stacji radiolokacyjnych o dużym zasięgu nawet do 300 km.

Istotne zmiany w postrzeganiu terroryzmu rozpoczęły się w XX wieku. Na arenie światowej jak i europejskiej coraz częściej zaczęto rozmyślać nad potrzebą zwalczania terroryzmu. Najintensywniej zaczęto działać po tragicznych wydarzeniach w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej, kiedy to nastąpiły tragiczne w skutkach dla całego świata ataki terrorystyczne. Z obawą przed atakami, które mogłyby się zdarzyć na europejskim kontynencie Unia Europejska uchwaliła szereg regulacji, które tworzą jednolite rozwiązanie kierowane na wspólne zwalczanie terroryzmu przez państwa zrzeszone w Unii. Współczesna Unijna walka z terroryzmem koncentruje się na trzech, bardzo ważnych sprawach: usprawnieniu rozwiązań instytucjonalnych, eliminacji źródeł nielegalnego finansowania działań terrorystycznych oraz promowaniu rozwiązań globalnych w duchu efektywnego multilateralizmu⁷. Przy podejmowaniu nowych decyzji oraz wymyślaniu nowych sposobów w walce z terroryzmem, Unia Europejska kładzie nacisk na analizę przyczyn źródłowych terroryzmu. Stara się je likwidować oraz podkreślić wagę postrzegania praw człowieka i podstawowych wolności. Obecne unijne zmagania z terrory-

⁷ <http://www.terroryzm.com/aktualne-i-przysze-propozycje-walki-z-terroryzmem-w-unii-europejskiej/> Data: 06.05.2014 r.

zmem opierają się na budowie specjalistycznych więzi współpracy pomiędzy organami policyjnymi, a organami sądowymi i prokuratorsko-śledczymi. Unia Europejska bardzo aktywnie działa na forach organizacji międzynarodowych powszechnych i regionalnych oraz kładzie ogromny nacisk na poważne traktowanie tematu walki z terroryzmem. Jednym z najważniejszych elementów walki z terroryzmem w Unii Europejskiej są porozumienia oraz ścisła współpraca ze strategicznymi oraz priorytetowymi państwami.

Reasumując swoją pracę uważam, że terroryzm jest najniebezpieczniejszym zjawiskiem współczesnego świata. Trzeba nauczyć się z nim walczyć a przede wszystkim nie wolno go lekceważyć. Nigdy nie wiadomo, czy nie znajdziemy się w samym centrum tego niebezpieczeństwa.